

مضارع مؤکد :

حروف تاکید عبارتند از :

نون تاکید ثقیله (چه مشدّد و چه متحرک) و نون تاکید خفیفه (= نون ساکنه).

اثر معنوی نون تأکید :

نون تاکید در آخر فعل مضارع معلوم و مجهول در آمده آن را مؤکد و مختصّ به مستقبل می کند^۱؛ در ضمن تاکید در ثقیله بیش از خفیفه است. نون ثقیله به تمام صیغه ها ملحق می شود ولی خفیفه در آخر تثنیه و جمع مؤنث در نمی آید؛ نون ثقیله در تثنیه و جمع مؤنث، مکسور و در بقیه صیغه ها مفتوح است.

اثر لفظی نون تأکید :

الف - نون تأکید در صیغه های ۱، ۴، ۷، ۱۳، ۱۴ ما قبل خود (= لام الفعل) را مفتوح می کند و اگر لام الفعل مقلوب باشد به یاء بر می گردد: يَضْرِبُ ← يَضْرِبَنَّ (= البتّه البتّه خواهد زد) و يَضْرِبِنَّ (= البتّه خواهد زد)، يَدْعُو ← يَدْعُونَ (= البتّه خواهد خواند) و يَدْعُونَ (= البتّه خواهد خواند)، يَرْضِي ← يَرْضَيْنَّ (= البتّه راضی خواهد شد) و يَرْضَيْنَّ (= البتّه راضی خواهد شد)^۲.

ب - در صیغه هایی که نون عوض رفعی وجود دارد آن را می اندازد: يَضْرِبَانِ ← يَضْرِبَانَّ.

ج - در جمع مذکر و مفرد مؤنث مخاطب واو و یاء ضمیر را نیز می اندازد مگر اینکه ما قبل ضمیر، مفتوح باشد که در این صورت ضمیر ثابت مانده به حرکت مناسب، متحرک می شود - واو مضموم و یاء مکسور می شود - مانند: يَضْرِبُونَ ← يَضْرِبُونَّ و يَضْرِبُنَّ و يَضْرِبُونَّ ← تَضْرِبُنَّ و تَضْرِبُونَّ، يَخْشَوْنَ ← يَخْشَوْنَّ و يَخْشَوْنَّ ← تَخْشَوْنَّ و تَخْشَوْنَّ، تَخْشَيْنَ ← تَخْشَيْنَّ و تَخْشَيْنَّ.

د - در جمع مؤنث بین نون تأکید و نون جمع، الفی فاصله می شود: يَضْرِبِنَّ و تَضْرِبِنَّ ← يَضْرِبِنَّ و تَضْرِبِنَّ.

۱. باید توجه داشت که فعل مضارع در صورتی مؤکد می شود که دارای معنای طلب یعنی: استفهام، امر، نهی، تمنی، عرض و... باشد و یا با حرف «لا» منفی شده باشد و یا در حالی که مثبت است بعد از قسم واقع شده باشد که تفصیل این امور در کتب نحو آمده است. بنابراین در این فصل که مضارع ساده با حروف تاکید صرف شده است، به منظور روشن شدن صیغه و صورت فعل است.

۲. علت قلب به الف نشدن واو و یاء در مثل يَرْضَيْنَّ و يَخْشَوْنَّ، عارضی بودن حرکت آنها است چنانکه در قاعده ی هشتم از قواعد عمومی اعلال گذشت.